

Партияның айытканын күүседир бис

СЭКП ТН-ның декабрь Пленумунун шиттирлерин Тываның аялчы чоннары чедишкенин боттандырамын а белени илереди турар

МАЛЧЫНАРНЫҢ ХУРАЛДАРЫНГА

Бай-Тайга районун «Найырал» колхозунун 20 кезек черде малчынары СЭКП ТН-ның декабрь Пленумунун доктаалын болгаш материалдарын таныштыртып, чептестери чылааларын хуралдарга шиттирди. Аргельде 444 кой хураганнаа, чаш хураганнары менди өстүреринче койжуларын ичээлгени салдынтан. Индыг-даа болза, чамдык койжуларын ажаап турар хонуну хураганнарында хорамчалар бар болган. Койжу Будакайдын кодында төрөө 72 кой бар, оон 3 хураган өлгөн. Койжу Санчаттында 4 кой ара салган. Малдын чаш төлүсү хоратпас дөш оон чогуур гүлөл кылдынтан.

Хойжулар Бора-оол, Анаат болган оон-даа өскөлөр бо кыштан чангыс баш-даа мал хоратпас дөш база хойнун дүккүр, өткүр чоруун көүдөдир, чүс хойдан-на 100-тен дыка ажы хураганы алыр дугайында социалистик хүлээлгелерин алган.

Сталин аттыг колхозтун тулут мажы, оттулар ыш белекээр ийи бригадалары Пленумун доктаалын күүседирине биле холбаштыр бо чылын тутуга хереглээр 3000 күбеметр ышты белекээр деп хүлээлгө алган.

Тулут бригадалык чокка чедир 1240 күбеметр ышты өскөп, 968 күбеметрине чер агында, 400 күбеметрине тулут участогунда чедир алган. Үжөн кизи составтыг 20 ажыл аъттары-биле ажалдап турар бригада күш-ажылын бүдүрүчүлүүн белидип турган, план өзүгээр ышты тулут шедеринге чогуур хуусаада бүрүн дүжүрүшкөөн, тулуттарын планын өй-шаанда күүседир, шынары экижидер дугайында улут орууланы салган. Айт-биле чер агычче ыш өстүрүп турар Карым, Дорукан хүнде ажыл норманын 140 — 150 хуу күүседирин хүлээлгенер. Оттулар ыш белекээр

кээр бригада 1400 күбеметр ышты хап тургускан, ам-даа 2600 күбеметрине белекээр. Пленумун доктаалын колхозтун девискээринге 8 кезек черге 765 колхозчулар танышкан.

«Тийлеге» колхозтун механизаторлары Пленумун доктаалын таныштышаан, оу амдыралга боттандырамын биле кандыг ажалдарын чоруларын тодаргай айтышкан. Олар 8 тракторнун 4-түн, бүгү сеалкалары шунтузун септөөн. Механизаторлар 21 кизи септелгеде ажалдап, артык тракторларны өске-даа машиналарын, чепсек-херекселерин Совет Армиянын хүнүгө чедир бүрүн септөө доозар талазы-биле социалистик хүлээлгени алган.

Менгүн-Тайгада «Малчы» колхозтун девискээринде улут хар чаган, дожанаалган, хертүктөн болгаш хал кадан, ычанааш мал өстүткөөнү берге байдал таварыштыр турар. Бүгү-ле болдунар аргаларын хереглеп тургаш малдын кышкы оларын улам өки таарыштырары чугуаа апарган.

С. КОМБУЙ-ООЛ,
«Шынын» корреспондентия.

Ажыл-чорудулганың программазы

Эрзин районун «Чаа орук» колхозунун партия организациязы активин чыгыш, СЭКП ТН-ның декабрь Пленумунун доктаалын болгаш материалдарын ираак оларларда малчынарга, тус-тус участоктарыга таныштырамын болгаш өренирин организацистан Пленумун доктаалын 547 колхозчулар таныштыртып өскөп болгаш оу төгүлүт документини чангыс өп-сеткилдиг хүлээп албышаан, амдыралга боттандырамын дугайында олар улут көүрүлүшүнүг саналдарын берген.

Хойжулар В. Далаиды, С. Дамчы, инек каларчы С. Хордуу Пленумун доктаалын ажыл-чорудулганың программазы кылдыр белгелевишаан, чеди чылдын ийги чылдын оонадаларын чедишкенин күүседир, кой бүрүзүндөн өрткөн чылдындан кой дүктү кырып, малдын чаш төлүсү менди алырын хүлээлгөн.

Тулут бригадалык 1960 чылда колхозтун контролында болгаш өске-даа черлеринге оттулар 300 күбеметр ышты дүргөн белекээр деп хүлээлгө алган чам-ла хонукта 428 күбеметрине белекээр дооскан. Оон иштинде бригадалык кежигүнери

Балыккай, Парып 45 күбеметр, Чакар, Эне, Суван 100 күбеметр ышты белекээр, мурнакчы ажалдааннар.

Бай-Дог ортумак школаның өренишчилери болгаш башкылары Пленумун материалдарын таныштышаан, оу ханы өренирин, кезде ажыл-агыйын өөредилге-биле шуут холбаштырамын хүлээлгин турар. Олар колхоз бүдүрүлгезинге ыш белекээр бээр, шыге өлек төгөр хүлээлгени алгаш, 450 күбеметр ышты хап берген болгаш 220 тонна өдөкти кукуруза шыгуны төккөн.

Оон агында колхозчу херөөлөнер боттарынын тускай хуралына артында 200 баш анык хон менди ыш ажырып бээр деп хүлээлгө алган, бо талазы-биле ажылды чорудуп өгөлөн. Чон ортузунга Пленумун материалдарын таныштырамын, ажыл-ишке чонку орук килер талазы-биле агитаторлар башкы М. Севелей, зоотехник Бумбайга, ферма эргелекчи Кузнец болгаш оон-даа өскөлөр аң идеялиги ажалдааннар. Олар партия организациязының даалганын өки күүседип турар.

О. ДОГУЯ-ООЛ,
партия өге организациязының секретары.

Улам улуг чедишкенин дээш

Бай-Тайга районун Сталин аттыг колхозунун ажыл-ишчилери СЭКП ТН-ның декабрь Пленумунун кезде ажыл-агыйын улам ыш хөгжүдөр дугайында доктаалын улут өөрүшкү-биле таныштып, оу амдыралга чедишкенин боттандырамын дөш бедиткен хүлээлгелерин ап, улам орук киришкенин ажалдап турарлар.

Колхоз төвүгө болган кой кизи киришкенин хуралга мурнакчы хойжу Шыраптың чугаалааны:

—Чөөн-Хемчик районун «Октабрь 30 чылы» колхозунун хойжу-ту, Социалистик Күш-ажылын Маддыры О. Лопсачтың дуржугалыг ажылын ажалдап тургаш, 1960 чылда 100 төрүүр хой бүрүзүлөөнө 130 хураганнарын, тус черин хойларын бирээнден-не 1,8 кг дүктү кырып алыр мен. Келир чашына каалаалар, көрөкшенин чогуур үезинде хооруп, күзүн четкир санын снгенин белекээр, мал каалааларынын септелгезин өки шынарыг кылып аар мен—деп, оу хүлээлгөн.

1959 чылда болдунар ажаап турары 280 баш өшкүдөн 284 анайын алган 71 харыг Докуур ирей ам 100 өшкүдөн 115 анайын алырын хүлээлгөн. Декабрь Пленумунун доктаалын тус-түс бригадалар айым-биле танышкан болгаш ажыл-агыйга чылдын өгезинде тура чедишкенин дөш демисел күтүлгөн.

Х. НАРА-ООЛ.

Ыраккы малчынарга таныштырган

Тес-Хем районун Ленин аттыг колхозуну ыраккы Устү-Шынаада малчынары СЭКП ТН-ның декабрь Пленумунун доктаалын улут көдүрүшкү-биле таныштыртып, чептестери чылааларын хуралдарга шиттирди. Районун кезде ажыл-агый инспекциязының кол зоотехниги эш Папмы ырак кыштагалары кезип чорааш, 22 хойжу өрөгелерге Пленумун доктаалын болгаш материалдарын каала-биле таныштырган.

Хойжулар бо төгүлүт документини ийи-биле хүлээп алган болгаш улут өөрүшкүдүн илереткен. Суван, Санчай-уруг олар кайында чеди чылдын ийги чылдына

чүс хойдан-на 140 хураганы өстүрерин, бөдүүн дүктүг хой бүрүзүндөн 1,9 кг дүктү кырыгынын хүлээлгөн. Колхозтун дээр хойжуларынын бирөөн Дамый-оол бир хойдан өрткөн чылдындан бо чылын кой дүктү, база чүс хойдан 130 хураганы алырын хүлээлгезинде айтышкан. Амгы үезде бо хойжуларын ажаалгазында хойнун туруш байдалы өки, басыраан чүсө чок. Ол хойжулардан агында өске-даа малчынар, кезде интеллигенттер 117 кизи Пленумун доктаалын таныштышаан, боттарынын мурнуна тодаргай сорулганы салган.

В. ДОВУУ.

ХҮЛЭЭЛГЕВИС КҮҮСЕТТИНЕР

СЭКП ТН-ның декабрь Пленумунун «Кезде ажыл-агыйын улам ыш хөгжүдөр дугайында» доктаалын совхоз бүдүрүлгезинин бүгү участоктарынын айым-биле тус-түс хуралдарга чугаалашып көргөш, мал ажылынын ажалдакчылары чеди чылдын ийги чылдына, 1960 чылда айт, сүт, чуургалар, дүк бүдүрерин көүдөдир талазы-биле бедиткен хүлээлгелерин алганар. Бистин хүлээлгелеринче 1959 ажыл-агый чылдында чедип алган түнөөлөргө болгаш бар куралдарларыныска үнөслөттүгн тургустунган. Кезде ажыл-агыйын улам ыш хөгжүдөр талазы-биле партиянын XXI съездинин шиттирлерин күүседирин дөш кездегиңиң ажыл-ишчилерин көдүрүп үнөсүлгө чыгыштыг демиселин үези-биле бистин совхоз денге организацисттыг анык-даа болза, чеди чылдын баштайгы чылдында өки түнөөлөргө чедип алганын улут өөрүшкү-биле белгелеп турар бис.

Совхозтун малчынарынын, механизаторларынын болгаш бүгү ажыл-ишчилеринин ортузунга калбарган социалистик чарыштын түнөөлөргө чеди чылдын баштайгы чылдында совхоз арыг орулга кирип алыр талазы-биле планын оонадаларыракта ажып күүсеткен ийикпе 144.000 рубль планнын орунуга

887.000 рубльди кирип алганы ажыл-агыйын улам күштелдирген. Чаа, 1960 чылда ол чедишкенин улам быжылдышаан, оон артык өки түнөөлдиг ажалдарын алган хүлээлгезинче өзүп турар бис.

Совхоз 1959 чылда малдын баш салым өстүрөр талазы-биле планын оонадаларын мыйыстыг бода мал талазы-биле 116,3 хуу, инсекциязы—115 хуу, хаванын—168 хуу, кой, өшкүдүн—102 хуу, төрүүр хойларын—103 хуу күүсеткен—өйт, сүт, дүк бүдүрерин көүдөдир болгаш оу күрүгө сандар планын күүседир арганы берген.

1959 чылда өйти 1150 центнерин дүжаар планын тургаш, 1383 центнерин саткан. Ам 2100 центнерин бүдүргөш, сандарын хүлээлгөн турар бис. Ол 1959 чылда сатканын 72 тонна хой болур ийикпө өрткөн чылга удур 51,8 хуу өскөдир.

Садар өйтин иштинде хаван эди 35,5 хуу болур. Өйт сандарын көүдөдир-биле база садар малдын деңизин өстүрер-биле 1960 чылда 287 баш ийикпө болу малды, 984 баш хаванын, 1460 баш кой, өшкүдүн, 218 кастарын, 3700 дагаларын, 12 муң баш өдүрүктерин өштип оларлар болгаш азыралга тургузар. Сүтүгү 2253 центнерин сатар тургаш, 2750 центнерин сат-

каны ийикпө планын 109,1 хуу күүсеткен. Ам хүлээлгезинче 3000 центнер сүтү сандар көрдүгөн болгаш оу өрткөн чылдындан 250 центнер хой болур ийикпө 18 хуу өскөдир. Оу ышкыш дүктү бүдүреринин планын оонадалары база ажып күүсеттинген азы 127 центнерин сатар тургаш, 140 центнерин саткан болгаш планын 115,7 хуу күүсеткен. Ам 162 центнерин бүдүргөш садар, ол өрткөн чылдындан 25 центнер хой болур ийикпө 27,6 хуу өскөдир. Совхоз 1959 ажыл-агый чылдында 5000 тонна тарааны садар хүлээлгелиг тургаш, 5312 тоннаын саткан. Ам 8700 тоннаын садары бистин хүлээлгезинче көрдүгөн.

Өйт, сүт, дүк бүдүреринин бот-уезин чингедир талазы-биле ажыл база чоруп турар. Эрткен чылдын центнер тарааны бүдүреринче 36 рубль 10 көпөк көрдүгөн турган болза, 26 рубль 48 көпөк кылдыр күдүлгөткөн азы 7 рубль 62 көпөк чингез. Оу ышкыш инек эди бүдүрери 90 рубль, хаван эди 261 рубль, хой эди 150 рубль, дүк 400 рубль, сүт 19 рубль 35 көпөк чингез. Ам ал турар хүлээлгезинче мал ажылынын продуктуларын бүдүреринин бот-уезин чингедирин уламчылаары база көрдүпүп турар.

Хаван ажаакчызы Павел Севастьянович Лузин 1960 чылда 500 хаванын септир азырааш, 30 тонна хаван эдин сандарын хүлээлгөн. Ол Ярослав Чиктин үлөгери-биле хаванын чик өрткөктүг чепсек-биле азырап тургаш, оң көрдүгү ышкыш түнөөлдиг чедип алырын бодоп турар. Оу ышкыш төрүүр хаванын ажаакчызы Татьяна Шумова хаван бүрүзүндөн-не 14 хаван оодарын алган турган. Оу база-ла оон турак чок хүлээлгени алган.

Дүк бүдүрер талазы-биле бистин хойжуларыныс өки түнөөлдигиңиң база көргүскөн. Чижээ, Оюн Рапшык-Кара 100 төрүүр хойдан-на 110 хураганы алыр тургаш, 120 хураганы алган. Ам 125 хураганын алырын хүлээлгөн. Ол, хой бү-

Калинин областын «Большевик» совхозта хаван ажаакчызы В. Е. Белова чейги үезин 5 ялырын иштисе 1500 хаванын септир азыраан. Чеди чыл дүрүзүндө күрүгөге 7500 центнер хаван эдин дүжаар хүлээлгени ол алган.

Белованың дүжааган хаванынын инек септир септирне экинче үнөс чаргалда центнерге 18 рубль болган, бо дээрге совхозта ортумак-биле индыг чаргалдан үш катап өзөш болуп турар.

Чайгы лагерлерге хаванын улут бөлүктөр кылдыр ажаап турганынын түнөөлү ол болуп турар.

Чурукта: В. Е. Белова ажыл өйдүдө.

СЭТА-ның фотохроникасы.

Латвия ССР. Республиканың 40 районунда колхозтар аразынын тулут организациязынын тургускан болгаш олар бо чылын барык 80 миллион рубльдин ажылдарын кылар. Тулут черлеринин күчүзү улам улгалып турар. Чижээ, туйбу заводтарына чылда бүдүрүчүлүү 8 миллион туубука, а чыдай заводтарына—3.000 тоннага улгалган.

Лиепайск, Эргльск, Вентспилсск, Добельск болгаш өске-даа районнара колхозтарын кеттишкан күштери-биле дыка хой чаш тулут чоруп турар.

Чурукта: Лиепайск районда колхозтар аразынын консерва комбинатынын тулутушкуну.

Фото С. Даниеловичи.

СЭТА-ның фотохроникасы.

Колхозта аныяктар улуг күш

Сүт-Хөл районун «Бора-Тайга» колхозунда 150 ажыг комсомолчулар бар, ол намыда аныяктар 200 кире. Ол улуг күштү—аныяктарын артык бүдүрүлгезинге өйлөлдөөр, комсомолчуларын күш-ажыга мурнакчы ролун бедидер дөш комсомол организациязы чамдык хемчеглерин ап чоруткан болгаш ол талазы-биле кичээлгенин улгалтырып турар.

Комсомолчулардан мал ажылында 35. хову ажылында 31, тулутта 15, артель бүдүрүлгезинин өске адырларында 20 ажыг кизи доктаамал ажалдап турар. Төрөөн колхозунун экономикаын улам быжыдарынын херөөнө үлөгери ажалдап турар комсомолчуларын хойну көргүзүп турар.

Боттарында быжылган инек бүрүзүндөн 1100 кг чедир сүтү саап турар Көпеек, Кызыл, Өрге, Чууду улут үлөгери ажалдап турар. Комсомолчу хойжулар К. Чылаан, С. Маас олар төрттүгөн хураганнарын менди өстүрүшкөөн, өрткөн чылдын хой бүрүзүндөн 2 кг чедир дүктү кырып алганар.

Колхозтун хову ажылында Кош-Кулак, Шунтууна, Барбаанак, тулут бригадалында Сонгулдаа, Кордуу, Семис-оол, Чанчыкай ышкыш үлөгери ажалдап турар комсомолчулар хей. Күш-ажыга ак-сеткилдиг, чурталгаам үлөгери аныяктарын колхоз бүдүрүлгезинин өске-даа участоктарындан көргүзүп болур.

Ажыл-агый адырларына күш негеттинип келген үезде колхозчу аныяктарын шөф ажылын комсомол организациязы чорудуп турар. Чижээ, Шынаада сүт-бараан фермазына индыг шөф үргүчү болуп келген, оу комсомол аныяктар фермазы деп адал турары таварыга өвөс.

Эрткен кезде ажыл-агый чылдында комсомолчу агитаторлар бригадаларга агитхуудустарын 11 катап, крокодилди 5 уаза үндүргөн. Алаа мурнакчыларын үлөгери чыратылган, чамдык арагачыларын, прогулчуларын, корум-чурум грекчилерин шынгын шүтүмчүлөп турган.

Колхоз клубунун чанында организацисттыг бот-тымынгыр уран-чүдү бөлүмүнүн ажылын комсомол

организациязы боттуп удуртуп турар. Бөлүмүнүн киришкелери содул программалыг көргүзүлгө чүгө бөдүнү колхозтуга өвөс, хаван-даа жожаам колхозтарга, өске районнарга бөни чорудуп турар. Олар Чөөн-Хемчик районун колхозтарына 4 удаа концерттерин көргүсөт.

Бир-өвөс колхозчу аныяктар ортузунга политиктиг-кижииндиге, культура-массалыг ажылды өки тургускан, күш-ажылды шыи организацистан болза, мурнакчыларын үлөгери калбартарына комсомол организациязы боттуп хемчегин хүн бүрү чоруткан болза, көргүзүлгөр амынандан ыракта бедик болуп турган. Колхозта партия өге организациязы комсомол ажылын база четпес удуртуп келген.

Колхозта мурнакчы аныяктар дыка хей, индыг түрүбү өрткөн чылдын комсомолга чүгө 4 кизи кирип алган. Комсомолдун хуралы болуп тура-даа, үндүргөн шиттирлерин менди өстүрүшкөөн, өрткөн чылдын хой бүрүзүндөн 2 кг чедир дүктү кырып алганар.

Комсомолчуларын болгаш аныяктарын чурталга амдыралычче, политиктиг өөредилгезинче кичээлгөй кошкак. 1959—1960 өөредилге чылы өгөлөнгөндөн бээр комсомолдук политбөлүмү чүгө 2 катап кирип элтирген. Өөредилге үстүп, оон дынакчылары кичээлге четпес келбейн турунда комсомол организациязы (секретары эш Кызыл) хемчег албайн келгени четпес.

Колхозчу бүрүзү күш-хүнүнүн минимумун чылдаган чокка күүсетпейн барып болбас. Бо талазы-биле аныяктар, ылангыч комсомолчулар үлөгери ажалдап турар. Индыг түрүбү өрткөн кезде ажыл-агый чылдында ол сорулганы боттандыраан комсомолчулар 20 ажыг, а артель бүдүрүлгезинин калдык-даа ажылында киришкөөнөр 10 кизи болуп турар. Шах индыг байдал-биле моон сонгаар өлгөкчү болбас.

«Бора-Тайганын» колхозчулары чеди чылдын ийги чылдын сорулгаларын боттандырамын киришкен. Бо талазы-биле колхозчу аныяктар мурнакчы болур хүлээлгелен.

М. ЧАРТАН-ХУНА.

Профкомнун ажылын чугаалашкан

Чаш-Хөл райкүсөөмнун коллективинде партия өге организациязынын чокота чаа болган хуралына коммунал тулут конторазында профсоюз комитетинин ажылынын дугайында айтырымы чугаалашкан. Профком даргазы эш Сандактын илеткелинде болгаш хуралга сандардан улут четпестер илерөөн.

Коллективте ажылчын, албан-ажаакчылар 58 кизи бар, а профсоюз кежигүнери чүгө 23. Профсоюз өвөлө кежигүнериңиң тускай хуралын чыл иштинде чангыс-даа катап чымылдырган. Эрткен чылдын бүдүрүлгө хуралдарын ажалдап тургаш өвөлөгө кирип алганы чаа 7 кежигүнериңиң билеттерин мынчага чедир тыппып бербөөн.

Культура массалыг кижизилге ажылы дыка четпес тургустунган. Лекцияларын, юмчулгаларын организацисттайын турар. Манчар, Гранцов, Осур-оол ышкыш аргалап, прогудалар кижилерге удур демисел кошкак. Күш-ажылдын чорумун быжыдарына холбашкан хемчеглерин профком организацисттайын келген.

Коммунал тулут конторазына үр үеден бээр ажалдап келген, өбүлгезин ишти хей, дашчы М. Арамаа печказы, кладовказы, крысказы

Мал чени концентрат алмаан көүдөдир-биле тараа культураларынын тарылгазы 1959 чылда 6677 га турган болза, оу ам 10.625 гектар чедир калбартыр.

Бистин алган бедиткен социалистик хүлээлгелеринин ажыл-агыйын 1959 чылда херек кырында чедип алган түнөөлөргө болгаш курлаавыларыныска үнөслөттүгн чегеде, оон күүсеттери чингизин чок. Совхозтун дирекция чери, партия, комсомол, профсоюз организациязы, тускай өрткөктүгери боттарынын организацикчы, танылдыга ажылын бистин 1960 чылда алган хүлээлгелеринин күүседиринче утландыр чорудуп турар. Бистин алган хүлээлгелеринин күүседери болза, чеди чылды дөрт-беш чылда күүседир, мал ажылынын продуктуларын бүдүрерин, чонун кизи бүрүзүгө оонаштыр АКШ-ты четпес өртөр деп партиянын салып турары политиктиг дозуну боттандырамын чугула салымышкын болур.

И. ЮРТАЕВ,
«Ышкыш партизан» совхозтун директору.

Кызыл тукут быжыг тулар

Бай-Тайга районун «Тийлеге» колхозунун сүт-бараан фермазынын коллективин 1959 ажыл-агый чылын чедишкенин дооскан. Сүт саалдынын чыл панын 112 хуу, күрүгө сүт сандарын планын 107 хуу күүсеткен болгаш инек бүрүзүндөн ортумак-биле муң ажыг килограмм сүтү саап алган.

Ферма бо түнөөлөргө-биле районун колхозтарында сүт-бараан фермаларын аразына бирги черин алган, СЭКП райкомунун болгаш райкүсөөмнун шиттирчи Кызыл тукут чаалап алган.

Ол тукут чеди чыл планынын ийги чылдында быжыг тулар дөш фермадын ажалдакчылары улам кызылмай ажалдап, бо чылдын кизи бүрүзү бир инектен-не 1100—1200 кг сүтү саап алырын хүлээлгөнер.

Ч. БАЙЫР.

Трактористтин күш-ажылы

Танды районда «Межегей» совхозтун Доора-Калын участогунда тракторист О. Темир-оол бөдүнүн оонашкан ажылына кызымак. Тос чурдугунда ол тракторун чаштык-даа катап үрөп көрбөөн.

Тракторга өлөөн каш кижилерин ол өөрткөн. Оң бөдү комбайнын шуут башкарып билер кылдыр өренип алган, комбайнга бөдүнү олтуу база өөредип турар. Темир-оол болгаш оң кады ажалдап турар өштери 8 тракторун, 12 анызынын болгаш өске-даа чепсек-херекселдерин септөөн.

В. ШОЙЛАА.

Чаш малды менди алырынче

Улут-Хем районун «Күш-ажылдык хостуу» колхозунун Элин-Кемде хову хураганнап турар. Хойжулар төрөөн хойларын хураганнары чангыс-даа хорамчага таварыштырбас дөш оларын ажаалгазынче бүгү кичээлгени салган.

Хойжу Борбак-оолдун 230 баш, Хуурактын ажаалгазында 120 хой хураганнаа. Чаа төрттүгөн хураганнара хоран чүсө чангыс-даа чок. Колхоз баштаар чери чаш хураганнар ажаарына дузалашыр кижилерин ол хойжуларже чоруткан.

М. САДЫ.

Нийтинин малынга кириштир

Бай-Тайга районун «Малчы» кезде ажыл-агый артелинин чамдык колхозчулары нийтинин өрге-ажылын хуузуна өрге-ажындан бедик коруп, хуузуна артыкшылыг мааларын өки-тура-биле бөдүнү колхозтуга сатканар.

БАШКЫЛАРНЫҢ БҮГҮ-РОССИЯ СЪЕЗДИНИНГЕ УТКУШТУР

ШКОЛА БИЛЕ КОЛХОЗ ЧАРЫЛБАС ХОЛБААЛЫГ

Чалап тур бис

«Кызыл тараачын» көдөзө ажал-агы артелинин мурунда салдыган улут сорулгалары чедириникин куудедирине Туранын № 1 школазынын өөреникчилери улут дуаны чедиргенер. Мал чени белеткеринге, чагай джугуту ажал алдырынга, чаш мал естүрүп, ажалында дузалап, оларнын кийрген угуун «четтирдинис» деп чыгып сөс-биле үнөлзөр бис.

«Колхозчу көдөзөнүн культуразынын өзүлдөзүн чу-гаалап тургаш, ортумак школаны дооскан чүс-чүс муң анык оолдар болгаш кыстар чыл келген тудум-на колхоз будурулгезинге сөктүп кирер апаарын демдеглөвөй барып болбас. Колхоз шолдеринге болгаш фермаларына ажал-биле школага өөредилгени холбаштырарынын кайгамчыктыг үлгөсү-чижектери бисте ам безин бар.»

«Колхозчу көдөзөнүн культуразынын өзүлдөзүн чу-гаалап тургаш, ортумак школаны дооскан чүс-чүс муң анык оолдар болгаш кыстар чыл келген тудум-на колхоз будурулгезинге сөктүп кирер апаарын демдеглөвөй барып болбас. Колхоз шолдеринге болгаш фермаларына ажал-биле школага өөредилгени холбаштырарынын кайгамчыктыг үлгөсү-чижектери бисте ам безин бар.»

Бистин Женявыс биле Надявыс

Мөөн огулм Женя Туранын № 1 ортумак школазынын 10-гу класин дооскаш, оон ынай өөренир бе азы ажалдаар бе деп айтыргаларын шиптирлеп шыдавай, элзөн муң-чулуп турган. Кандыг бир черге ажалдаарын ол орадакып турган-на, ыначала-даа оон өзүлүг амыдыралга белеткели кошкак болган. Амыдыралче орук-куш-ажылчы чачылдарын чедип алыр дөш Женя ам Туранын тудут школазында өөренип кирген.

Школанын будурулге бригаданын агроном-учетчи хулаалгезин куудеп, ажалдап чайлаан. Ол бригаданын ажалынын түнели эки болган. Чижэе, бригаданын кезек черге тараан кызыл-тазынын ортумак джугу районуна алган ортумак джугуттен берик болган. Надя бодунун кылган ажалы дөш 1125 рубльди алган. Апаа эки шынардыг кыкык тону садып берген бис.

Чурукта: № 1 школазын озуклассчылары Н. Карманов, Г. Ермолаев олар автомашинанын моторун чыгып турары. (Солагай талазында) механизация башкысы Г. Жаботанский

ЭШТЕРИМНИН СҮМЕЗИ

Школаны дооскан байырыг ке-жеде мөз алдын медалды тымсы-кан соонда мөөн өөрүм шупту-ла: «Алдын медалдыг кижиге дөдө өөредилге чераарынын экин ажал, аас-кехитиг-дир сен» джиш турганар.

Школага башкыларыннын методиказы, ылангыч чаш план, програм-ма-биле ажалдаарынын ажалын өөренимзөн болгаш ону шиптедип алырынга улут кичээттеги салы-рын чугулап, бе чылын Кызылдуу куудунун педагогика институтунда кирерине белеткели шалда-ла эге-ледим.

Мындыг чижектерин хөйү көргүзүп болур. Бисте школа дооскан ме-колхозта партия комитетинин секретары.

УГБАШКЫЛАР

Колхозчуларыннын ниети хураанын чымыган улут, биче кижилеринин хөйү-даа ажалок. Төп сүт-бараан фермазын ажалыктарын немеседе күжү негетинин турар, эки-тура-биле ажалдаар, сип турар кижилер кымынар, кандыг ажал кымыксап турары, манаа чугулазын деп колхоз даргазы Петр Васильевич Астафьев кыгырган.

Амыдыралга төрүттүнген бригада

СЭКП XXI съездинин төөгүлүг шиптирлерин амыдыралга ботта-дырып, урулгарын куш-ажылга чач-чыктырар талазы-биле областын школазын улут ажалдарын кыл-ганар. Областын хөй-хөй школа-ларында мастерскаялар өөредилге-кижиндилтеги ажалдарын эки ор-ганизастан өөредилге-дуржулга участкалары бар болгаш чамдык школаларда өөредилге-будурулге бригадалары өөредилге-дуржулга ажал-агыларын бар.

Тараз болгаш ногаз культура-рын беш шөлдүг тарылга элечети-рилгенин ажалы-биле чорударын, ажалдын графини, апаа чарыдал-дарын пазнан салыры-биле кады материал-техниктиг база тургусту-ну эгелзөн. Өөреникчилерин эре-зинде «Беларусь», Бин-Хем СПС-тин бергени эрги «АТЗ-НАТИ» деп тра-кторлар база селка, автомашина бар апааран. Ол мышка колхозтуң уре-лин участогундан үренинерин чөө алган, а өөреникчилерин чурттаар, ажалдар чери-хөвү турлаан тудар материалдарын Туранын коммунал ажал-агы конторасы берген.

Чалап тур бис

«Колхозчу көдөзөнүн культуразынын өзүлдөзүн чу-гаалап тургаш, ортумак школаны дооскан чүс-чүс муң анык оолдар болгаш кыстар чыл келген тудум-на колхоз будурулгезинге сөктүп кирер апаарын демдеглөвөй барып болбас. Колхоз шолдеринге болгаш фермаларына ажал-биле школага өөредилгени холбаштырарынын кайгамчыктыг үлгөсү-чижектери бисте ам безин бар.»

«Колхозчу көдөзөнүн культуразынын өзүлдөзүн чу-гаалап тургаш, ортумак школаны дооскан чүс-чүс муң анык оолдар болгаш кыстар чыл келген тудум-на колхоз будурулгезинге сөктүп кирер апаарын демдеглөвөй барып болбас. Колхоз шолдеринге болгаш фермаларына ажал-биле школага өөредилгени холбаштырарынын кайгамчыктыг үлгөсү-чижектери бисте ам безин бар.»

Хадын колхозте

Школанын будурулге бригаданын-га ажалдан тургустуа биске саар инектер, хаваан болгаш тоолылар база турган. Бригаданын ажал-агы артелинин болганымда оларын чегерери, суггары, Ту-рандан аш-чем, кывар, чазр мате-риалдар дашыгалары мөөн хулаалгем турган.

Ортумак школаны дооскаш, Бин-Хем районун «Хадын» колхозунга барып ажалдаар мөн.

Чурукта: Валентина (солагай талазында) болгаш Александра Дорониана ургашкылар. Сөзү болгаш фотоу А. АИРНИИ.

Амыдыралга төрүттүнген бригада

Школанын ажал-агынын түнелини эки бодунунга өөредилге эргелекчи-даа, өөреникчилерин ажалын ажал-биле төлзөр деп ай-тырыгын тургустуу келгенде хари-ва районуун чамдык удуртукчулары бенин бодурун турган. Ажал-агынын кол чүүдери, ажал-хөре-тин болгаш чепсөк-хөреселдери чок турза-даа бүгү ажалдар хаймы-гунгөн. «Кызыл тараачын» колхоз 80 га черин түзүп бөри билек-ле школа апаа чорудар ажалдарын планнап эгелзөн. Апаа бүгү башкы-лар, ылангыч школазын көдөзө ажал-агы үнденинерин башкысы Федоренко, механизация башкысы Жаботанский, школа директору Н. В. Селина олар апаа эң иден-кейин кирешениер.

«Колхозчу көдөзөнүн культуразынын өзүлдөзүн чу-гаалап тургаш, ортумак школаны дооскан чүс-чүс муң анык оолдар болгаш кыстар чыл келген тудум-на колхоз будурулгезинге сөктүп кирер апаарын демдеглөвөй барып болбас. Колхоз шолдеринге болгаш фермаларына ажал-биле школага өөредилгени холбаштырарынын кайгамчыктыг үлгөсү-чижектери бисте ам безин бар.»

Бүш-ажылга дөдөзү, чачыгыш тургаш, байыралыг коллективтин В. БЕРЕГОВОЙ, өлгүлгези.

Тураннын № 1 ортумак школазын будурулге бригаданын чачы-гы удеде башкыларын удуртукчу-лары-биле «Кызыл тараачын» колхозтуң үзүп бергени 80 га черге ызы-буру культураларын тараан, оон балай эвс өзүлүг-лерин чедип алганар.

«Колхозчу көдөзөнүн культуразынын өзүлдөзүн чу-гаалап тургаш, ортумак школаны дооскан чүс-чүс муң анык оолдар болгаш кыстар чыл келген тудум-на колхоз будурулгезинге сөктүп кирер апаарын демдеглөвөй барып болбас. Колхоз шолдеринге болгаш фермаларына ажал-биле школага өөредилгени холбаштырарынын кайгамчыктыг үлгөсү-чижектери бисте ам безин бар.»

Оларнын негелдэзип халдырар

Каз-Хем районун «Ленинчи орук» көдөзө ажал-агы артелинин төп сүт-бараан фермазын колхозтуң суурунун 3 километр черде турар. Мындыг-даа болза фермада ажалдап турар колхозчуларын ортумак масса-политиктиг ажалдар барык-ла чорутунайы турар.

Чалап тур бис

«Колхозчу көдөзөнүн культуразынын өзүлдөзүн чу-гаалап тургаш, ортумак школаны дооскан чүс-чүс муң анык оолдар болгаш кыстар чыл келген тудум-на колхоз будурулгезинге сөктүп кирер апаарын демдеглөвөй барып болбас. Колхоз шолдеринге болгаш фермаларына ажал-биле школага өөредилгени холбаштырарынын кайгамчыктыг үлгөсү-чижектери бисте ам безин бар.»

Чалап тур бис

«Колхозчу көдөзөнүн культуразынын өзүлдөзүн чу-гаалап тургаш, ортумак школаны дооскан чүс-чүс муң анык оолдар болгаш кыстар чыл келген тудум-на колхоз будурулгезинге сөктүп кирер апаарын демдеглөвөй барып болбас. Колхоз шолдеринге болгаш фермаларына ажал-биле школага өөредилгени холбаштырарынын кайгамчыктыг үлгөсү-чижектери бисте ам безин бар.»

Чалап тур бис

«Колхозчу көдөзөнүн культуразынын өзүлдөзүн чу-гаалап тургаш, ортумак школаны дооскан чүс-чүс муң анык оолдар болгаш кыстар чыл келген тудум-на колхоз будурулгезинге сөктүп кирер апаарын демдеглөвөй барып болбас. Колхоз шолдеринге болгаш фермаларына ажал-биле школага өөредилгени холбаштырарынын кайгамчыктыг үлгөсү-чижектери бисте ам безин бар.»

СИРЗАН.

Чалап тур бис

«Колхозчу көдөзөнүн культуразынын өзүлдөзүн чу-гаалап тургаш, ортумак школаны дооскан чүс-чүс муң анык оолдар болгаш кыстар чыл келген тудум-на колхоз будурулгезинге сөктүп кирер апаарын демдеглөвөй барып болбас. Колхоз шолдеринге болгаш фермаларына ажал-биле школага өөредилгени холбаштырарынын кайгамчыктыг үлгөсү-чижектери бисте ам безин бар.»

К. ХОВАЛЫГ.

Чалап тур бис

«Колхозчу көдөзөнүн культуразынын өзүлдөзүн чу-гаалап тургаш, ортумак школаны дооскан чүс-чүс муң анык оолдар болгаш кыстар чыл келген тудум-на колхоз будурулгезинге сөктүп кирер апаарын демдеглөвөй барып болбас. Колхоз шолдеринге болгаш фермаларына ажал-биле школага өөредилгени холбаштырарынын кайгамчыктыг үлгөсү-чижектери бисте ам безин бар.»

О. ИМЫЖАА.

Чалап тур бис

«Колхозчу көдөзөнүн культуразынын өзүлдөзүн чу-гаалап тургаш, ортумак школаны дооскан чүс-чүс муң анык оолдар болгаш кыстар чыл келген тудум-на колхоз будурулгезинге сөктүп кирер апаарын демдеглөвөй барып болбас. Колхоз шолдеринге болгаш фермаларына ажал-биле школага өөредилгени холбаштырарынын кайгамчыктыг үлгөсү-чижектери бисте ам безин бар.»

С. НАЗАРОВ, Д. ОЧУР.

Совет Эвилелиниң чаагай инициативазы — делегейге быжыг тайбыңче орук

Совет Эвилелиниң төөгүлүг инициативазы

ПЕКИН. (СЭТА). КР-нүң хөй-нигити болгаш парлаагы Совет Эвилелиниң бодунуң чепсектиг күштерин 1.200 муң кижиге кызырар дээн төөгүлүг шиттирин ийи-биле делетки, ону СССР-ниң тайбыңга мынаштыдыг чаа улуг шиттири, тайбың дээн оң мога-шылгыч чок демиселиниң херечиси кылдыр чагыс үн-биле үнелеп турар. СССР-ниң Дээди Советиниң сессиязына Н. С. Хрущевтиң илеткелни Пекининиң болгаш республиканың өскө-даа хоорайларының солуннары бирги арынарынга, улуг эгелерин адаанга долузу-биле парлап үндүргүлөөн.

Совет Эвилелиниң бодунуң чепсектиг күштерин чаа чашгыс талаалар кызырар турары — улустар аразының дүшкүрүлүг чоруун моон соңгоар кошкандыгына болгаш бүгү делегейге тайбыңым быжыглаарына орутку ажыдып турар деп «Цейфандың» баа» солун демделгелен. «Совет чепсектиг күштерин кызырары Совет Эвилелиниң камталаныр аргазын канчап-даа кошкатыс» деп ол солун бижээн. «Н. С. Хрущев чепсегенишикни бүгү дүжүрер дугайында дүжүр-жулганы барыын чүк-биле чедип аларына буюрелди» деп «Цейфандың» баа» демделгелен.

Н. С. Хрущевтиң илеткелни Кыдаттың радиостанциялары хай удаа дамчыткылаан.

Улуг салыышкын

ВАРШАВА. (СЭТА). «Трибуна люду» солун Совет Эвилелиниң бодунуң чепсектиг күштерин 1 миллион 200 муң кижиге кызырар деп шиттир-ларанын дугайында «Угала-нышкын айыттыган» деп чүдүлүг-де мынчаар бижээн.

Совет Эвилели бодунуң боттуг херектери-биле чепсегенишикни дүжүрери болунар чүдү деп чүрөш көргүскен. СССР-ниң Дээди Совети-ниң хулаас алганы чепсектиг күштерин чаа улуг кызырдызынын дугайында Хоюлу чепсегенишикни дүжүрериниң идеяын бодуну оруун тилгелели-биле салым бар чоруур деп солун демделгелен.

РАНГУН. (СЭТА). СССР-ниң Дээди Советиниң хулаас алганы СССР-ниң чепсектиг күштерин база каттап үлү-биле кызырар дугайында Хоюлу болгаш делегейниң бүгү күрүлелериниң парламентарилеринге

болгаш чакаттарына СССР-ниң Дээди Советиниң Кыргырын бирге солунар эн-не көсүк чөраениге парлаан.

Өскө чурттарга үлегер

АНГЛИ ДЫЛ КЫРЫНДА үнүп турар «Лардин», «Бирман» солуннар СССР-ниң Дээди Советиниң Чепсектиг Күштерин чаа кызырдызынын дугайында шиттирениң талазы-биле тускай мурнуку чүдүлгени бергенер.

Тайбың болгаш чепсегенишикни дугайың чугаалап турар хирезинде боттарының чуртунда болгаш даштыкыда-даа улуг чепсектиг күштерин, шериг баазаларын тулуп турар күрүлелерге СССР-ниң чепсектиг күштерин кызырар дугайында шиттир-пир улуг согуз болганын «Бирман» солун демделгелен. «Бодунуң чепсектиг күштерин кызырар деп Совет Эвилелиниң шиттири өскө тайбыңым ынакшымдыг чурттарында өдөрө чөгүрү үлгер-чижээ болур» дээрин чүдүлүг төнчүлүгүде демделгелен.

„Тайбың болгаш найыралдыг чурттар“ деп ном Францияда

П. АКИН-КА ЧОРАШ, Н. С. Хрущевтиң чугаалам чугаалары улустар аразының дүшкүрүлүг чоруун чымырдырымынча СССР-ниң шиттир-пирлиг чүткүлүн тодургай айтып турар» деп ол солун бижээн. «СССР-ниң Дээди Советинге Совет чакыткыны баштымының илеткелни болза СССР-де чугаалам соода кезеде ажы-херек бүдөр дээрин балдыткыткынып турар».

Эженн Коттон хуралды доңуз өгө сөс-биле айткан. СССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы Н. С. Хрущевтиң Францияга келир деп турарына Францияга келир деп турарына чурттуң чоңу чүдүлүгүп, байырлап турарын ол демделгелен. Тайбың камталанын херезинге болгаш улустар аразының дүшкүрүлүг чоруун кошкандырымын херезинге Н. С. Хрущевтиң ахма-чорудулганын чугаалаш, Эженн Коттон шиттирелини активчилерин болгаш бүгү талааларынын ол ужуражымышкынын чедикшигиниң болурунга ийги кылып, тайбыңче болгаш Совет Эвилели-биле найыралдыг быжыглаарыны Француз улустун чүткүлүн илередиринче кыйгырып турар.

Н. С. Хрущевтиң келиринге Франция байырлап турар

П. АКИН-КА ЧОРАШ, Н. С. Хрущевтиң Францияга келир деп турарына турсааткан «Идиалог хүнер» январынын 16-дан 17-ге чедир болган.

Париж хоорайының кыдымын Сент-Жанга «Франция—СССР» шиттирелини удуруучуларынын болгаш активчилериниң хуралы болган. Хуралды киркиччилериниң чымыр-гал залын СССР-ниң болгаш Францияны туктары-биле шимен каан. Президиум стелунун кырында: «Хрущевтиң де Голль-биле ужуражымышкынын делгереви! Француз совет найыралдыг делгереви!» деп доңузуп аскап.

Францияны сурагыл хай-нигити ажылдагычлары Эженн Коттон, Аллен де Леан, Фернан Греине, Жан Каральбу болгаш өскө-даа президиум олуттарын ээлепкеллер.

Ол төөгүлүг болушкунуң үезинде «Франция—СССР» шиттирелиниң ажылынын дугайында илеткелди шиттирелиниң секретариатынын кезигүчү Ивено кылган.

ГКП ТК-НЫҢ МЕДЕГЛЕЛИ

БЕРЛИН. (СЭТА). Германияның Коммунист партиясының Топ Комитети совет чепсектиг күштерин чаа улуг кызырдызынын дугайында СССР-ниң Дээди Советиниң шиттир-пирин холабаштыр медегелде парлап үндүргөн. «Дейчер Фрейхейтсеселер 904» деп радиостанцияны дамчытып кылган ол медегелде массалаг шимчөөшкенин кылган турган, Бармын-Германияга чепсекти өдөрө бүдүрерин соксадырынча Аденгаурин чааан албадарыныч чоңу мына чугаалап турар.

Аденгауриниң он чылдар дургузунда «күш делгереви» политиказын чорууду турарын айтыпшаан, улустар аразының дүшкүрүлүг чоруун кошкандырынга болгаш Герман Демократия Республикасы-биле бот-боттарын билчиринге оң база удур-ландып турарын ол медегелде айтып-тай. Шаа мындыг политика болза амгы үеде кажангымызда-даа иделгел чок болгаш авантюрист деп мына чугаалап турар.

АКШ-ТЫҢ КОМПАРТИЯЗЫНЫҢ ЧИҢГЕНЕ СЕКРЕТАРЫНЫҢ МЕДЕГЛЕЛИ

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). Каттыкшаан Штаттарының Коммунист партиясының чигиле секретары Гас Холлдуң парлаатага үндүрери-биле берген медегелде «сөөк-азы ылгаарының кол одаа—Бармын Германия» деп айтып турар.

Холл мындыг үндүлгенишиктер талазы-биле бурууларын кеземге кирерин негеп, «Бармын Германия чепсегенишик, мында сөөк-азы ылгаар чорутку өскүдүрерин соксадыр, «сөөк дайымын» бот «дүмүт» политиказын ойталаар ужурагус деп айтып турар.

Фашистиг болгаш сөөк-язы ылгаар пропаганданы соксадыр

БЕРЛИН. (СЭТА). ГФР-ниң чагырыкчы бөлүктери Бармын Германияда фашистиг болгаш сөөк-язы ылгаар идегеттерин херек кырында делтирешкен, тайбыңым хандыгары

болгаш улустар аразының дүшкүрүлүг чоруун кошкандыры дээн демсептир турар кижилерге, организациаларга моондак кылырын орадажып турар. Нацизмниң үезинде истедип-сүрдүрүп турган кижилериниң каттыжымышкынын хооруу дугайында ГФР-ниң шитки херектер министрствозунуң саналы болза, гитлеризмге удуу организациаларга айымалды дугайы херечилеп турары нацизмниң үезинде истедип-сүрдүрүп турган кижилериниң каттыжымышкынын Алды Саксония организациаларының өргөлелини медегелдине айтышкан.

Фашистиг болгаш сөөк-язы ылгаар өнүк-чөгүлгөдө кустелип турары-биле холбаштыр Алды Саксонияны нацизм үезинде истедип-сүрдүрүп турган кижилериниң каттыжымышкыны фашистиг база милитаристиг бүтү организациаларын хооруун, Боннуң күрүнө аппаратының харымсалгалыг албан-дукааларында нацистерни дүжүрерин, нацизм үезинде истедип-сүрдүрүп турган кижилериниң каттыжымышкынын хооруунун планында ойталаары негезен.

Нацизм үезинде истедип-сүрдүрүп турган кижилериниң каттыжымышкынын хооруу дугайында саналды ол каттыжымышкынын Баден-Виртембергте организациалары дарагы Альфред Хаузер кара-турамында үлгүдөшкени деп тайыбырлаан. ГФР-ниң күрүнө аппаратында, шүүгү органдарында болгаш экономиктиг албан черлеринде шаандакы идеяны гитлеризмдерин доп-дорзаң чайладырын негезен.

Чурукта: тулунушкун болуп турган чер. Маанаа феодалдар дыка хөй чүдүлгени үргөзгөп, уутканылар.

Чурукта: тулунушкун болуп турган чер. Маанаа феодалдар дыка хөй чүдүлгени үргөзгөп, уутканылар.

Тайбыңның Бүгү-делегей Чөвүлелиниң президиумунуң медеглели

ЛОНДОН. (СЭТА). Тайбыңның Бүгү-делегей Чөвүлелиниң президиуму АКШ-тың президентин Эйзенгаурге чагаа чорутканын чаралап, мына болза адролуг чепсектиг шенелделериниң хуусаазын уздырып, чөвүлелини шиттирениң ойталап, ону эде көрүрчө, адролуг чепсектиг шенелделерин оода-да бо чылдың май 16-да болур деп турар чазаатр баштыңарының чөвүлө хуралында чедир катап эгелесөөнчө ону кыйгырып турар.

Чоң-соруку болгаш бот-боттарынга буюрелди дузазы-биле салары чугаалажымышкынынын аргазы-биле чайладып болур, бир эвес олар узамдыга бээр таарыгалар-даа турар болза, мурунда адролуг чепсектиг шенелделерин көңүс контроль чок чорууду турган байдалындан ол канчап-даа дээр болгай.

- Дж. Бернал — президиумнуң күтүгөчи-президентини.
- Зиманозль д. Астье де ла Вижери (Франция)
- Изабелла Блюм (Бельгия)
- Лоран Казанова (Франция)
- Альберто Насселья (Аргентина)
- Эженн Коттон (Франция)
- Илья Эренбург (СССР)
- Джеймс Эндикотт (Канада)
- Вильтор Фридрих (ГДР)
- Исаитара Хирано (Япония)
- Леопольд Инфельд (Польша)
- Сейбуидан Китчун (Индия)
- Александр Кирнейчук (СССР)
- Велио Спано (Италия)
- Пандит Сундерлал (Индия)
- Анауан Табет (Ливан)
- Фернандо Тарджетти (Италия)

Болуңарың медеглелерин эде көөрүн азы адролуг дайының айымын ол шүүт ууткап шыдаар деп идегеп турарымыс, күрүлелер баштыңарының чөвүлө хуралында чедир Каттыкшаан Штаттар мындыг шенелделер чорутпас деп азыашкыны бээрин эн-не шиттирели-биле дилеп тур бис.

Хүндүлө-биле,

Чаада чугаалап турары болза: «Эртим Дээди президент, Эртен чылдың дургузунда делегей байдалында дүшкүрүлүг чоруун кошкандырынга көсүк салымшымын кылган силер, оң харааында май 16-да күрүлелер баштыңарының ужуражылганы дугайында шалаптыг дүжүрүлүг чедип алдынган болгай, оң соон дарый адролуг чепсектиг шенелделериниң дугайында декабрь 29-та силерини кылган медеглелерин ханы хоумал-биле дындадымыс.

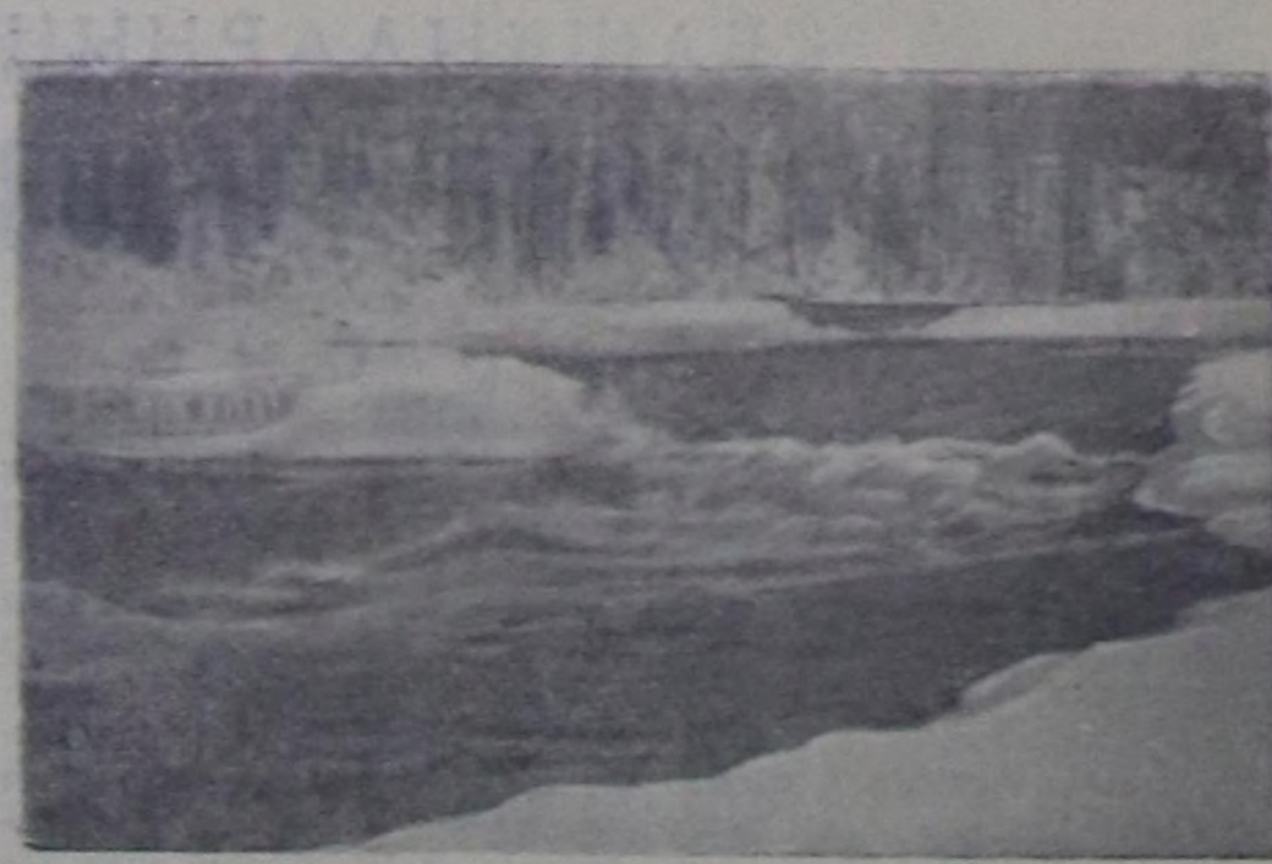
Хиналданым аргаларының талазы-биле кандыг-даа чөвүлөлөр артып калган болза, америк чааа адролуг чепсектиг шенелделерин эгелөөрүнө хостуг деп медеглелени болза адролуг чепсектиг шенелделерин соксадырының талазы-биле чөвүлө хуралдың болгаш чепсегенишикни дүжүрериниң талазы-биле комитеттиң марта эгелээр чөвүлө хуралының чедимчелиг болурунга кыжаныг болбас аргажок дээрин бис санап турар бис.

Ам-ва чер-делегей тайбыңын болгаш чепсегенишикни дүжүрериниң оруунче кирди деп бүтүрөп турган кижилер төрөлгөтөнүн улуг кезин ам база каттап оларга айымалды тургузуп, шенелделерин эгелөөрүн болгаш чепсегелди эгелээр бүдүрериниң төнчү чок перспективаларын дөгөп келгени кайы хире салгыш-сеткил хоумалы-биле көөрүн, силер, бүгү делегейниң хай-нигитиниң санал-ошалыгына үндөткөш, билген боор силер.

Болуңарың медеглелеринде чылдак тырттып турарыңар бергелер дээрге техниктиг эвес, харын политиктиг шыңарык болуп турар дээрин бис демделгеленис. Чаагай кү-

Топ Африка. Бельгияны хайтааралында турар Руанда-Урунди деп черге адылар феодалдарга удуу тура халымшык үндүргөнер. Бельги парашотистиг болгаш тура халымшык аразында негелде дургузунда шыгыны тулушкунуңар болууга. Элеэн

каш чүс африканыр олурткен болгаш оларын мун-ажым туттурганар.

Хүт укары кыжым. Фотограф Н. Сиротинни.

Удавас областың экраннарынга

Ала-чурт болгаш даштыкы кинематографтарының кылганы чөвөри ахтыг фильмдер февральда бистин областың экраннарына үер.

«Мосфильм» биле «Чаз Албания» деп киностудия каттыкшаан алган, «Фортун» (ол өсүтү тываларга «шуурган» дээн) деп кино-тоожуу кылып үндүргөн. Ол фильм 1941—1944 чылдарда албани улустуң национал-хосталгалыг демиселини дугайы чугаалап турар. Албани кинематография дыка анык. Он төөгүлүг чүгө 1946 чылда Албанияның Ляус Республиказын чарлаан үеден эгелөөн. Албани кинематографияны эң баштайгы улуг чөвүлө болза 1958 чылда үндүргөн «Тана» деп фильм болур. Совет керукчулөр ол фильмдерге Стефанин ролон күтүскен артист «Наим Фрашери» билчирер. Бо чаа фильмде ол артист кол маалдыр Кемалдын ролон ойнап турар.

«Угбашкылар», «Он сес чыл» болгаш «Бургер эртен» деп киноларда Ротининиң ролонга ойнааш улуг чедикшиктерин билгелген артист Николай Грищенко экраннарга күзенгип аалчы болуп турар. «Фортун» деп совет-албани фильмде ол полковник Перкистин ролон күтүскен.

Москваның М. Горький аттыг киностудиязы «Майтан өнүк» деп кино-тоожуун көргүзөр. Ол фильмден көрүктүлөр цирк уран чүдүлгүн азы-бүрү жанрларынын төлөөкчилерин көөрер. Мында адылар өөрдөлдүш Сергей Буркин биле Москва шиттирениң сурагыл артист Олег Попов база бар.

Улуг совет болгаш улуг кыдат улустарың бузулаас найыралдык дугайы совет-кыдат «Чаңгыс одуругда» деп фильмде көргүскен.

«Ленфильм» киностудияны «Чаа егленген анык кинилер дугайында тоожу» деп фильмдерин сурагыл кино артистери В. Пашенная биле Т. Пелтирени көөр бис.

Чаа егленгендер деп сөстө өт-көс дел ынакшымдыг чеке хире өөрүлгү сизмез дээр! Мындыг үеде эң шымын, эң өздөк эш болурундай үнелгич чүе кайда боор! Устунде фильмниң кичөөнгейиниң төвүлө бо айтырып турар.

Эвилелди ахмада комсомолчу аныктырың найыралдык болгаш ынакшымдык дугайында «Ынакшылыды үнелээр херек» деп белорус фильм төөгүп турар.

Совет металлургияны маалдыр күш-ажылынын дугайы «Илгү күзөл» деп өнүкү фильм чугаалап турар. Анык чаарткыч ажылчын Федор Шабалин бодунуң бригаданын мурунчы дуржулазын өскө-дөргө дамчыды берип турар. Ол фильмниң сценарийи «Кач болгаш шалак» деп сурагыл романың автору В. Ф. Попов эки бижээн.

Ада-чурттуң Улуг дайының хүнеринде совет далайжыларының

Өвүр районда «Коммунизмче орук» колхозтуң кезигүчү Лоуалыг Белевич Түмен-Назын сөөлүгү 3—4 чылдарда пилорамга, колхозтуң электростанцияга ажылдап турган. Арагалал, прогудалар, ништинчү чурумун үрөөр, болгаш чериниң айтышкынын күтүскен турганы-биле ажылда ол каш-да үндүрткен.

Сөөлүгү үеде Х. Б. Түмен-Назын колхозчу өнүкүүчү үрөгдекчин апарганын истеле илереткен. 1959 чылдың октябрь 11-де колхозтуң

«ГАЗ-51» автомашиназының дугайы чара кескилөөш, моторун от дамчыдыкчыларын үерден каапкан болган. Октябрь 12-де колхозтуң электростанциянын хөдөлгөдүрүп турган «Белорус» тракторга база мындыг үрөгдекчи үлгүлгелерин кылган.

Колхозчу өнүкүүчү үрөгдекчин Х. Б. Түмен-Назын херез көргөш, районнуң улус суду ону 1 чыл 6 айда хосталганын каап шиткелен.

М. МАМОНОВ.

А. АДЫГЖЫ.

Областың АГААР БОЙДУСТУН Байдалы

Бөгүн областа шоолуг эвес булуттарлыг, хар чагыс хун болур. Эртенги шактарда тумангайлар. Лат кошок. Агарын температурасы дагыт черлерге—30—35, чавыс черлерге—35—40, а Кызылга—37—39 градус соок.

Редактор К. С. ШОЙГУ.

КИНОТЕАТРАЛГА

«ВЛКСМ-ниң 30 чылы» улуг залга: «Амгы-тың алдыг салгалчылар» («Спасенное поколение») — 12, 2, 15, 4, 15, 8, 15, 10, 10 шактарда; а хүндүсүндө 10 шакта—уруларга чаа программа.

«Кав-Хем»: «Лукашине болган бактамышкы» («Сора в Лукошкы») — 11, 15, 1, 15, 3, 15, 7, 15, 9, 15 шактарда; «Цыри артистери» («Артыкши чер») — 5, 15 шакта.